

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen, Bajcsy-Zsilinszky utca 1. sz. (Kisgazdapárt helyiségénél.) Főtelefont: 41-13. Szerkesztőségi hivatalos órák: délután 4-11 óráig.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Hirdetési hivatal: Bajcsy-Zsilinszky utca 1. szám, (Független Kisgazdapárt helyiségénél.) Főtelefont: 41-14. Hivatalos órák: reggel 8 óráig, este 6 óráig.

ÖTÉVES TERV MŰVELT FALU

Több ízben foglalkoztunk már azzal a nagy fejlődéssel, melyet az első öt éves tervünk biztosít a falu dolgozóinak az emberi élet minden területén. Rámutatunk arra hogy a technikai gyarapodással egyenes arányban fog növekedni a falu szellemi, kulturális színvonala is.

Az évszázados népelemmel rendelkező falu tudatosan sötétségben tartott falu az öt éves terv heroikus alkotásai nyomán felébred az emberi élet napfényes magaslataira. A dolgozó parasztság kulturális emelkedésének talán legfontosabb kérdése a falu népének szakmai nevelése. Népi demokráciánk az elmúlt esztendő folyamán szívós küzdelemben kiszorította a mezőgazdasági felsőoktatás intézményeiből a kulák és kapitalista elemeket s ma már büszkén mutathatunk rá, hogy a Magyar Dolgozók Pártjának irányát mutató kezdeményezésére Agrár-egyetemünkön több mint 52 százalék a munkás és dolgozó paraszt halgató. Ugyancsak a dolgozó parasztság érdekeit szolgálja a zsámbéki egyéves Mezőgazdasági Akadémia is, mely szintén munkások és dolgozó paraszti fiát és lányait neveli a szocialista mezőgazdaság számára. A felsőiskolákon kívül kormányzatunk minden eddiginél szélesebb alapokra helyezte a mezőgazdasági szakoktatást és a mezőgazdasági vándortanfolyamok százain a dolgozó parasztság tíz és százerei ismerkednek meg a korszerű gazdálkodás alapvető kérdéseivel. Számokban kifejezve az öt éves terv tartama alatt népi demokráciánk 160.000 mezőgazdasági szakembert képez ki különböző fokozatokon, szaktanfolyamon pedig kéreken 200.000 dolgozó paraszt fog résztvenni.

Az öt éves terv folyamán korszerűsített mezőgazdaságban sok munkakerő szabadul fel a könnyebb gépi munka következtében s talán új elhelyezkedést a gyárakban, ipari üzemekben, melyeknek felépítése az ország különböző részein óriási változásokat fog hozni a vidék társadalmi, szellemi, kulturális életében. Mindezekben kívül új általános iskolák, egészségházak, szülőotthonok, gyógyszertárak, kultúr házak, könyvtárak szolgálják majd a falu szellemi emelkedését és viszik győzelemre falun is a haladás, a szocializmus ügyét az elmaradottság, babonák és középkori sötétség még itt-ott felbukkanó árnyai ellen.

Különösen nagyot lendít majd a falu kulturális fejlődésén a három fontos kultúrtervező: a film, a színház és a rádió. Az öt éves tervben tíz filmszínház épül továbbá az öt éves terv végére az ország minden községében hetenként lesz mozielőadás. A nagyobb községek saját géppel rendelkezni, a kisebbek pedig hordozható keskeny-film ve-

ANGLIA ELISMERTÉ A KINAI NÉPKÖZTÁRSASÁGOT

Az USA és Anglia meghátrált a kínai kérdésben — Franciaország is elismeri Mao-Ce-Tung kormányát

Nagybritannia pénteken bejelentette, hogy elismeri a kínai népi köztársaságot. A külügyminisztérium levelet hozott nyilvánosságra, amelyet a pekingi brit főkonzul, Csü-En-Laj külügyminiszterhez juttatott el és amelyben közli a de jure elismerést. A levelet egyben Hutchinsont nevezzi ki ügyvivőnek és kéri, tegye ki lehetővé, hogy a brit nagykövetséget áthelyezzék Nankingból.

A külügyminisztérium azt is közölte, hogy a főkonzul bejelentette Csü-En-Laj külügyminiszternek, hogy Nagybritannia visszavonta elismerését a kínai Kuomintang kormánytól.

Dr. Cseng-Tien-Hszit, Kuomintang-Kína londoni nagykövét csütörtökön este értesítették a határozatról.

A Csü-En-Laj külügyminiszterhez intézett levél, amelyet Bevin külügyminiszter írt alá, a következőképpen szól: „Van szerencsém értesíteni Excellenciát, hogy Öfensége kormányja az Egyesült Királyságban és Északírországban befejezte annak a helyzetnek tanulmányozását, amely a Kínai Népköztársaság központi népi kormányának megalakulásából származott és megállapította, hogy ez a kormány Kína területének legnagyobb részét hathatósan ellenőrzi. Ezért ma úgy határozott, hogy kormányát, mint Kína kormányát, de jure elismeri.

Ilyen körülmények közt Öfelsége kormányja válaszolta Mao-Ce-Tung elnök 1949. októberében elhangzott kiáltványára, kész az

egyenlőség, valamint a terület és szuverenitás kölcsönös tiszteltetése alapján diplomáciai kapcsolatokat létesíteni és hajlandó diplomáciai képviselőket cserélni a központi népi kormányával.”

Mayhew angol külügyi államtitkár Poleban mondott beszédében már az elismerést indokolta. Ha elismerjük a kínai népi kormányt — mondotta — ezt azért tesszük, mert Kína tényleges kormányává lett. Az elismerés

talán bizonyos hasznot is hozhat kereskedelmünk számára. — Egyébként pedig semmit sem lehetne tenni olyan kormány bojkottálásával, amely rengeteg terület és népesség felett rendelkezik.

A kínai felszabadító háború győzelme, a kormány hatalmának megszilárdulása, súlyos csapást mért az imperialisták táborára, szétzúzta az imperialista tábor erekeit. Ez kitűnik Walter Lipmannak, az is-

mert amerikai jobboldali újságonak cikkéből, melyben a kínai népi kormány elismerését ajánlja Amerikának. Megemlékezik arról, hogy India és Anglia nyomán még januárban 13 nemzet ismeri el a népi kormányt, köztük Franciaország, Ausztrália, Újzeeland, Norvégia, Pakisztán, Egiptom, továbbá Kína valamennyi szomszédja. Ezek után nem lenne értelme Kína diplomáciai elszigeteléséről beszélni.

Az Egyesült Államok nem küld katonai segítséget Formozára

Truman elnök egyébként csütörtökön bejelentette, hogy az Egyesült Államok nem fog katonai segítséget küldeni Formozára, sőt még „tanácsokkal” sem fogja ellátni a Formosa szigetén tartózkodó Kuomintang haderőket.

Acheson amerikai külügyminiszter Truman nyilatkozatával foglalkozva hangoztatta, hogy „Formosa szigetét Kína területének egy részének kell tekinteni”. Az Egyesült Államok — hangsúlyozta — nem tesz kísérletet arra, hogy bármilyen módon beleszóljon a kínai konfliktusba Formozán.

A Reuter jelentése szerint Truman nyilatkozata elkeseredett dühöt váltott ki a szenátus köztársaságpartijai tagjai sorában. Knowland szenátor felelősségre vonta Truman kormányzatát a Kínában bekövetkezett „összeroppanásért”, majd azon siránkozott, hogy a döntés következ-

tében maga az amerikai kormány „gyorsítja meg a kommunizmus terjedését Ázsiában”. Hiába csikorgatják fogukat a konzervatívok, hiába dühöngnek a reakciós politikusok, a tények makacs dolgok és a tények előtt még az amerikai imperialisták is előbb-utóbb meg kell hajolniuk.

AMERIKA NEM TANULT A KINAI KUDARCBÓL

— a formozai takarodó után fokozni akarja mesterkedéseit az ázsiai országokban.

Washington. A Reuter jelentése szerint a Formozában élő amerikaiakkal „csendben, de hivatalosan” közölték, hogy hagyják el a szigetet. Az AFP londoni jelentése arról számol be, hogy Truman Formozára vonatkozó kijelentését angol kormánykörökben „nagy meglepéssel” fogadták. Az angolok véleménye szerint, ha az amerikai kormány megtagadja Mao-Ce-Tung elismerését, ezzel csak azt bizonyítaná be, hogy „az amerikai politikából hiányzik a rugalmasság, a reális helyzet felismerése.”

WASHINGTON FORMOZA ELHAGYÁSÁRA HIVTA FEL AZ AMERIKAI ÁLLAMPOLGÁROKAT

Washington. A Reuter jelentése szerint a Formozában élő amerikaiakkal „csendben, de hivatalosan” közölték, hogy hagyják el a szigetet. Az AFP londoni jelentése arról számol be, hogy Truman Formozára vonatkozó kijelentését angol kormánykörökben „nagy meglepéssel” fogadták. Az angolok véleménye szerint, ha az amerikai kormány megtagadja Mao-Ce-Tung elismerését, ezzel csak azt bizonyítaná be, hogy „az amerikai politikából hiányzik a rugalmasság, a reális helyzet felismerése.”

AZ USA TELJES MÉRTEKBEŰ „ROKONSZENVEZIK” TITO POLITIKÁJÁVAL

London: A Titóhoz kinevezett új amerikai nagykövét, George V. Allen, Washingtonból jövet Londonban megszakította útját. Ez alkalommal sajtóértekezletet

Munkaérdemrenddel tüntetik ki a hároméves tervben legkiválóbb dolgozókat

Rákosi Mátyás útmutatása és a Magyar Dolgozók Pártja nagybudapesti pártválasztmányának határozata az egyéni munkaverseny kiszélesítéséről, a termelékenység további emeléséről, ezt követően pedig a központi népi kormányának megalakulására indított hatalmas sikerű munkafelajánlási mozgalom a dolgozók százazreit kapcsolta be a munkaversenybe. A soha nem látott lelkesedésű versenymoz-

galomban új munkahősök ezrei: a magasabb technikai tudást elszájtító munkások és műszaki értelmiségiek álltak az élre és a Szovjetunió ölenjáró dolgozóinak tapasztalatai alapján új munkamódszerek alkalmazásával és a munka újjászervezésével mind magasabb és magasabb eredményeket értek el.

Az üzemi dolgozók és a szak-szervezetek jelölési alapján a legkiválóbb sztahanovista mun-

kásokat és műszaki értelmiségieket, akik a hároméves terv befejező szakaszában elsőként sajtóították el a kiváló szovjet sztahanovisták, a szovjet ipar tapasztalatait és elősegítették, hogy szakmájuk területén mind nagyobb eredményeket érjen a munkaversenymozgalom, a szak-szervezetek Országos Tanácsa a munkaérdemrend különböző fokozatával való kitüntetésre teszi fel a Népköztársaság Elnöki Tanácsához.

lítőgépját fognak hozzájutni a hetenkénti előadáshoz. Gondoskodik a kormányzat arról is, hogy a vidéki színházak minél nagyobb hatóságban hintsék szét az igazi kultúra fényét. A vidéki színházak mindannyian pótkocsis autóbuszokat kapnak s így a falvak népe is hozzájut-hat a színházi kultúra áldásai-

hoz. Népköztársaságunk hangja, a magyar rádió is hatalmas missziót teljesít a falu kulturális felemelkedése terén. A falu villamosítása maga után vonja a falusi rádióelőfizetők számának rohamos gyarapodását. Ugyancsak ezt a célt szolgálja az ólesó néprádió akció és a rádióadások célserű továbbfej-

lesztése is. A tervévek során a vidéki központokban egymás után épülnek majd a közvetítő-állomások, melyek a zavartalan vétel lehetőségét biztosítják a legeludogottabb falu számára is. A mezőgazdasági felső és alsó szakoktatás, a falu kulturális intézményei, a film, színház és rádió biztosítja az igazi kultúra

közvetítését a dolgozó parasztság számára. Ez a kultúra az igazi haladó kultúra lesz, szocialista kultúra, melyet a munkásosztály és annak élcsapata, a Magyar Dolgozók Pártja támogatása révén kap meg a magyar falu, mely elött az öt éves terv szélesre tárja az emberi boldogulás és szebb élet kapuit.

tartott, ahol — mint a Reuter jelenté — hangzott, hogy az USA „teljes mértékben rokon-szenvezik” Tito törekvéseivel. Allentől ezt követően megkérdezték, vajon a Jugoszláviával kapcsolatos amerikai álláspont az 1947-ben bejelentett „Truman elv” kiterjesztését jelenti-e? Allen először kitérő választ adott, majd beismerte, hogy „nem lát lényeges különbséget” a Truman elv és a Jugoszláviával kapcsolatos amerikai politika között.

Az újságírók további kérdéseire az amerikai nagykövét kijelentette, hogy „az amerikai kormány új kölcsönök nyújtását tanulmányozza Jugoszlávia számára.”

PARIS

Csaknem félmillió létszámú német katonai szervezetet tartanak fenn a nyugati hatalmak Németországban, jelenül az Union Française L'information. A rendőrség és más katonai jellegű szervezetek cégeire alatt ennyi németet tartanak fegyverben. Ez a fegyveres erő közvetlenül a nyugati megszálló hatóságoknak van alárendelve. Vezérkarában magasrangú náci tiszték szereplnek.

A nyugatnémet demokratikus nemzeti front a közel jövőben országos értekezletet tart Hannoverben, amelyen sikra száll a potsdami egyezmény alkalmazásáért Nyugatnémetországban és a háborús gyujtogatók elleni harc fokozásáért. Az országos értekezlet követeli a békeszerződés megkötését és Németország egyesítését.

5000 SS-BANDITA TITO HADSEREGÉBEN

Prága, A Német Demokratikus Köztársaság tájékoztató szolgálata közli, hogy a második világháború után elmenekült német SS-ek és más náci háborús bűnösök közül 30.000 az északafrikai idegenlegióban, 25.000 Vietnámban, 6000 Egyiptomban, 20.000 az arab államokban, 13.000 Délamerikában, és 5000 Tito hadseregében teljesít szolgálatot.

FRANCIAORSZÁGBAN NINCS MA TÖMEGESEBB ÉS NÉPSZERŰBB MOZGALOM A BÉKE HÍVEINEK TÖMÖRÜLÉSÉNél

Moszkva. Jurij Zsukov, a Pravda párisi tudósítója a francia munkásosztály békeharcaival foglalkozik. Megírja, hogy Franciaországban nincs ma tömegesebb és népszerűbb mozgalom a béke híveinek tömörülésénél. A mozgalom napról-napra szélesebb tömegekre terjed ki. Fő szervező ereje lelke és szíve a Francia Kommunista Párt vezette francia munkásosztály. A béke hívei mozgósítják a dolgozók széles tömegeit, hogy megakadályozzák a francia gyarmatosítóknak a nemzeti függetlenségét védő nemzeti nép ellen folyó piszkos háborúját.

A francia nép soha sem fog a Szovjetunió ellen-hadbarátságban. Ez a jelszó már hatalmas népszerűsége tett szert a francia nép körében. A Francia Kommunista Párt hozzásegíti a franciákat, hogy megértsék és egymással kapcsolatba hozzák a világpolitika eseményeit, megértsék a

kapcsolatot az indoknai és nyugatnémetországi, a közkeleti és csendesóceáni, az afrikai és délnyugatázsiai események között.

FRANCIA ROHAMRENDŐRÖK TAMADÁSA A TŰNETTŐ MUNKÁSOK ELLEN

Paris. Tarbes városa valóságos ostromállapotot képet mutatja. Csütörtök délután a dolgozók sokszere tömege tüntetett a városháza előtt, hogy támogassa a Morane repülőgépgyár kizárt munkásainak visszavétele érdekében folytatott akciót. A tömeget rohamrendőrök százai támadták meg és durván bántalmazták. A rohamrendőrök sok tüntetőt súlyosan megsebesítettek. Két sebesült állapota válságos.

A rendőrség fegyverrel használta a Tunisz mellett lévő Poitiers sztrájkoló mezőgazdasági munkásai ellen is. A rendőrség egy munkást megölt és nyolcat súlyosan megsebesített. A szakszervezetek Tunisz városában tiltakozásul sztrájkot rendeltek el.

A sztrájkhoz a bizertai fegyvergyár dolgozói is csatlakoztak.

A vasutasok tízezrei léptek csütörtökön akcióba a kormány-nak a vasutasok leállítására irányuló intézkedései elleni tiltakozásul. Saintesben 1800, Dijonban 10.500, a párisi Dagnolles teherpályaudvaron ezer vasutas hagyta abba a munkát. Hasonló megmozdulásokra került sor sok francia városban.

A bérkövetelések kiharcolásáért a la rocheillei kikötő mintegy ezer munkása csütörtökön szintén sztrájkba lépett.

Alighogy Bidault miniszterelnök nagynehezen keresztül erőszakolta a kollektív szerződésekről szóló törvényjavaslatot, máris valamennyi szakszervezet heves támadásainak kereszttüzébe került. A szakszervezetek különösen a létminimumot érintő rendelkezéseket támadják.

ISII SIRO JAPAN HÁBORUS BŰNÖS ELTŰNT TOKIÓI LAKÁSARÓL

Tokió: Jólétesült tokiói körökből származó hírek szerint Isii Siro japán háborús bűnös, volt orvos, altábornagy eltűnt lakásáról. Eltűnése egybe esett a baktériumfegyver előkészítésével és alkalmazásával vádolt volt japán tisztak perének habarozói tárgyalásával. Mint ismeretes a per nemrég tartott tárgyalásán világszerte derült Isii Siro és több más háborús bűnös ajs szerepére a baktériumháború előkészítésével és alkalmazásával kapcsolatban. Tokióban elterjedt a hír, hogy Isii Siro háborús bűnös az amerikai megszálló hatóságok támogatásával a japán katonai hatóságok rejtegetik.

Kelsink: Finnországban január 15-én választják meg az új államelnököt. A választási harc már teljes erővel folyik. A finn kommunista párt végrehajtott bizottsága határozatában rámutat arra, hogy a munkásosztály egysége most — amikor a nemzetközi reakció új háború előkészítésével kísérletezik — különösen fontos. Csak a munkásosztály-

nak és minden dolgozónak egysége fejthet ki megfelelő ellenállást a háborús gyujtogatókkal szemben. A munkásosztály egységének legádázabb ellensége a jobboldali szociáldemokrácia, amely a kapitalizmus ügynöksége.

PARTIZÁNHARCOK GÖRÖGORSZÁGBAN

Prága: A CTK jelenté Szabadgörögországból: A görög demokratikus hadsereg partizán egységei folytatják

harcaikat Görögország egész területén. Főleg a kisebb helységeket és csendőrségeket támadják meg. A görög partizánok a múlt év decemberében elfoglalták a többi között Peratio, Silio, Plati, Galimo, Sendeli és Folia helységeket. A görög partizánok harci tevékenységét beisméri a monarchofasizista hadsereg vezérkara is, amely egyik multiheti jelentésében megemlíti, hogy Közép- és Észak-Görögországban, valamint más vidékeken hadműveletek folynak.

Bihar és a Terv

Az ötéves terv Biharban új életet teremt. „Biharország” valamikor a dzsentrik fészke volt, a kastélyokban vidám, „úri élet”, — de a falvakban a paraszti nyomorúság legsötétebb színei.

Azóta fordult a világ. A parasztlak az uradalmak földjén a maguk urai. A termelőszövetkezeti csoportok létét adnak tagjaiknak, azoknak, akiknek „bűdös parasztlak” volt a nevük a nagybirtokokon. — A kastélyokban szövetkezetek, gépállomások, tanulóotthonok.

Most az ötéves terv még szervezettbben hozza a jólétet, teszi könnyebbé a bihariak életét.

Ahogy körüljárjuk a januári felbén a hólepte falvakat, az építő, alkotó tavasz biztos ígérteit halljuk itt is. „Ez a mi országunk, itt a mi kezünk épít...” Magának épít a nép. A leggyorsabb is tudja, hogy a Terv mindnyájunk tervé. Magunk végzünk el a magunk javára.

Büszkék a berettyószentmártoniak, a bojtjak, mert hogy most már takaros községükbe lesz a faluban. Berettyószentmártonban új községházat építenek, Bojtton a régi tatarozzák ki ebben az esztendőben. „A községükbe a miénk, ha rendes, az a mi tisztességünk is” — mondják.

Most jó, hogy keményre fagyott a föld. Mert Szepesen, Váncsodon, Ártádon ugyancsak bokáig elüllyedhet az ember néha a sárban. No, segíteni is lehet ezen a jó járdákkal. Segít is a Terv már ebben az esztendőben, mint mind a három községben jó járdákat építenek.

Ami azt illeti, Berettyófaluban, a volt megyeszékhelyen sem árt, ha kiépítik a járdákat, meg az utakat. Ebben az évben 180.000 forintot fordítanak Ujlaluban átépítésére meg járdára.

Fény jön a faluba a Tervvel. —

A SZTAHÁNOVISTA MUNKÁRÓL

Moszkvából jelentik: A moszkvai Novij Mir című szépirodalmi folyóirat kezdte Pantylejev, a fiatal szovjet írónak „Az első hét” című regényét. A regényt az olvasóköröség és a bírálók egyaránt nagy lelkesedéssel fogadták.

Pantylejev regénye korunk legidősebb témájáról, a szocialista termelés útjáról, a szovjet munkások stahánovista munkájáról, a kommunizmus diadaljáról folytatott élelialtató kemény harcról szól. A háború utáni években a szovjet írók még keveset egyen művel állítottak, amely a fiatalok tervek megvalósítását válogatja témául. Pedig a szovjet olvasók nagy érdeklődéssel fordulnak az ilyen művek felé.

„Az első hét” című regényben a fiatal író elmondja, mi történt egy hét alatt a moszkvai mérnökök körében. A munka addig sem folyt rosszul az előirányzott rendszerben 100 százalékra teljesítették. Ez a termelési eredmény azonban nem elégíti ki sem a gyár vezetőit, sem azokat a stahánovistákat, akik többszörösen túlteljesítik normájukat. Zotov elvtársat, a gyár igazgatóját különösen az a műhely nyűgöztette, ahol a mikrométereket gyártják. Ebben a műhelyben a munkások nem tudnak megszabadulni az elavult munkamódszerektől. Az igazgató az új munkamódszereket állítja a műhely élére. Pavel Altuhovot a Henyaga háborúban résztvevő szovjet tisztát Altuhov előbb a munkahelyén biztositotta be, hogy erős-karavát, jó szervezőképességgel ki- való útjra, majd pedig a háborúban tett tanúbizonyosságát hociosságáról.

Altuhov már az első nap észreveszi, hogy a műhely maradi szellemének, egyhelyben topogásának az előző mu-

Persze nemcsak az a fontos, hogy a községükben meg a környékén legyen villany. Mert valamikor csak a „falusi intelligencia” részesülhetett a villany áldásából még azokban a falvakban is, hol be volt vezetve a villany. Nagy jelentősége van annak, hogy ebben az esztendőben Szepesen, Bártádon, Nagyrábén Sárretudvarin kibővítik a közvilágítást és továbbvezetik a villanyt olyan utcákra, sorokra, ahol még eddig nem volt.

A bihari dolgozó parasztság érdekeit szolgálja, hogy körülkeríti Nagylétán a vásárteret. Bártádon is új kerítést kap a vásárter. — Berettyófalun 40.000 forint költséggel meg egyenesen vásárcsarnokot kap. Pocsaj piacterét is rendezik. Biharkezesen meg helyreállítják a vágóhidat.

A falvak köztisztaságának emelése a községéhségügy javítása szempontjából nagyfontosságú. — Ezért jelentős, hogy Komádán, Nagylétán és Magyarhomoron dögter létesül ebben az esztendőben. Berettyófalun nyilvános WC-t kap.

Ha az előbb arról írtunk, hogy tavasszal, őszel már van a falvakban, no akkor meg nyáron — por. Szükséges a létesítés. Jut is a tervpénzből már az idén fátárasa Berelbőszörnyében. Biharördán, Monostorpályiban, Sápon, Váncsodon

Ravatalozó is épül a végülisítés megadására az elhunytaknak Bagaméron, Derecskén, Nagyrábén.

Igy sorolhatnók sokáig, mi minden hoz az ötéves tervnek már az első esztendeje Biharban. Az elmaradt bihari falvak a Hajdúsághoz csatlóva, Debrecenhez közelebb jutva az ötéves terv esztendeiben behozza a bűdös múlt mulasztásait, elindulnak a dolgozó parasztságunk boldog, nyugodt jövőt jelentő szocializmus útján.

Tömegkönyvtárak a szocialista kultúra tűzhelyei

A dolgozók anyagi és szellemi igényeinek minden oldalú kielégítéséről való gondoskodás a szovjet szocialista társadalom törvénye. — A könyvtárügy a Szovjetunióban nagy egyetemes állami jelentőségű ügyé vált. A könyvtárak a szovjetek országába a szocialista kultúra műhelyévé váltak. A könyvtárak nagyszabású munkát végeztek a politikai tudományos és szép irodalom propagálásában és terjesztésében s illymódon elősegítették a dolgozók ideológiai és kulturális színvonalának emelését.

A Szovjetunióban széleskörű ingyenes könyvtárhálózat létesítettek. A könyvtárak könyvtárlománya országunkban 55-ször nagyobb, mint amennyi könyvvel a cári Oroszország könyvtárai rendelkeztek. Nagymértékben kiegészítik az állami könyvtárak hálózatát a szakszervezeti könyvtárak. Országunkban széles kibontakozott egy mozgalom, hogy minden faluban létesítsenek könyvtárakat. — Ukrajnában pl. több ezer kolhoz-könyvtárat létesítettek három millió könyvvel. A tömegkönyvtárak továbbfejlesztése és kiépítése — írja befejezésül a Pravda — a kulturális építész időszak feladatai közé tartozik.

A könyvtárügy kérdésével foglalkozik Morozov cikke is a Pravdában. A cikkirő megállapítja, hogy Lenin és Sztálin műveit 500 millió példányban adták ki és hatalmas példányszámban jelentek meg a Szovjetunió más népeinek nyelvén is. Igen elterjedt Sztálinnak a Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártjának rövid története c. munkája Ez a munkát a nagy honvédő háború után például meg 11 millió példányban adták ki. 1949-ben 824 új könyvkezelkedést és 366 könyvtárútitó ki- oszkoz nyitottak meg.

NYOMOR ÉS HALÁL A GYERMEKEK SORSA A MONARCHOFASISZTA GÖRÖGORSZÁGBAN

Szabad görög rádió: Frederika görög királyné, aki azelőtt a hitlerifjúság tevékeny tagja volt, az athéni rádióban — miután görögül rosszul beszél — angolnyelvű beszédet mondott, amelyben sürgette azoknak a görög gyermekeknek hazaküldését, akik szüleik kérelmére a népi demokráciákban találtak menedéket. Frederika királyné a védnökönje annak a lerosi tábornak, ahol hitleri szellemben „nevelik át” a görög szabadságharcosok gyermekeit. Ugyanakkor az athéni jelentés arról ad hírt, hogy 370 görög gyermeket, szabadságharcos szülők gyermekeit, a monarchofasizista hatóságok a hírhedt magonisztszki gyűjtőtáborba szállították át.

KÖNYVTÁR-HALÓZAT

Pest vármegye területén nagy lendülettel folyik az IKSz könyvtárhálózat kiépítése. 1948-ban a megye területén 17 járási könyvtár működött — járásonként és könyvtárakként 200 kötettel — 1950 januárjában a meglévő könyvtárakon kívül újabb 84, 50 kötetes vándorkönyvtár áll a dolgozók rendelkezésére. Az 1949-es év munkájához tartozott a 17 járási könyvtár anyagának átnézése, kiegészítése és a magyar irodalom remek műveivel való kibővítése. Minden könyvtárba eljuttat Lenin egy-egy ideológiai munkája, Sztálin: „A leninizmus kérdése”, Rakosi Mátyás: „A fordult éve” és több más haladó író egy-egy kiváló alkotása.

SZOVJET KULTÚRA

Kulturális, művészeti és tudományos folyóirat
ÁRA 4 FORINT
Elfizetési díj: negyedévre 8 Ft, félévre 15 Ft, egy évre 30 Ft.
Megrendelhető: a Szovjet Kultúra kiadóhivatalában, Budapest, 62. Postafiók 353, Telefon: 129-642, vagy személyesen a „Debrecen” kiadóhivatalában, — Bajcsy Zsilinszky-u. 1. I. e. (Bika trafiknál).

Hogyan teljesítik a népi demokráciák a proletárdiktatúra funkcióit

— a Pravda cikke —

Moszkva: A Pravda csütörtöki száma L. Baranov cikkét közli arról, hogyan teljesítik a népi demokráciák a proletárdiktatúra funkcióit.

A leninizmus arra tanít — írja —, hogy egyedül a proletárdiktatúra útján lehetséges a kapitalista társadalom forradalmi átalakítása kommunista társadalommá. A kapitalizmusból a kommunizmusba vezető átmenet — mutatott rá Lenin — természetesen adhat különböző politikai formákat, „de a lényeg ennek során ugyanaz lesz: a proletáriátus diktatúrája”.

„Leninek a proletáriátus diktatúrájáról szóló elmélete — tanítja Sztálin — nem tisztán „orosz” elmélet, hanem olyan elmélet, amely minden országra érvényes”.

Leninek és Sztálinnak az az elméleti tétele, amely szerint a proletárdiktatúra nemzetközi jelentősége abban rejlik, hogy a proletárdiktatúra a kapitalizmusból a szocializmusba vezető átmenet különböző politikai formáinak lényege, ékesen bebizonyosodott a népi demokratikus rendszernek egész sor európai és ázsiai államban aratott győzelme során. Sztálin elvtárs azt tanítja, hogy a népi demokrácia rendszere a proletárdiktatúra funkcióit teljesíti és a népi demokratikus államok a proletárdiktatúra egyik formáját jelentik.

A népi demokratikus országok állami, gazdasági és kulturális építésének tapasztalatai azt mutatják, hogy a népi demokráciákban fennálló rendszer a proletárdiktatúra alapvető funkcióit teljesíti: a proletáriátus hatalmát, a kizsákmányolókat elnyomására és az ország védelmének megvalósítására, a többi ország proletáriáival való kapcsolatok megszilárdítására használja fel, megszilárdítja a munkásosztály szövetségét a város és falu dolgozó tömegeivel és bevonja azokat a szocializmus építésébe, építi a szocializmust, megemlésközi az osztályokat és megteremtíti az átmenetet az osztály nélküli szocialista társadalomba.

Az ellenforradalmi erők a népi demokratikus országokban belül az imperialisták külső támogatásával elkészített harcot folytattak az új hatalom ellen, megkísérelték visszaszerezni régi uralmukat. A különleges történelmi helyzet következtében ez a harc nem viselte magán a

nyílt polgárháború jellegét. A jobboldali oportunista elemek egyes kommunista és munkáspártok soraiban ártalmas nézeteket kezdtek hirdetni a szocializmus felépítésének „különleges” útjáról ezekben az országokban arról, hogy lehetséges a „kapitalizmus békés belenyomása a szocializmusba”.

Ezt az oportunista nézetet a gyakorlat nemcsak Lengyelországban, hanem a többi népi demokratikus országban is megdöntötte.

Az élet bebizonyította, hogy ezeknek az országoknak a fejlődése a szocializmus felé vezető úton elkészített osztályharc körülményei között folyik és a népi hatalom szerveitől határozott intézkedéseket követel a kizsákmányoló osztályok korlátozására és elnyomására.

Baranov rámutat, hogy legszembetűnőbb példa arra vonatkozólag, hogy a népi demokratikus országokban a burzsoázia nem mondott le a kapitalizmus visszaállítására vonatkozó kísérletekről, Rajk és cinkostársainak Magyarországon folytatott ellenséges tevékenysége, valamint az államellenes bűntetteket elkövető Trajesov Kosztov és cinkostársainak Bulgáriában folytatott aknamunkája volt. Az ezek ellen az árulók ellen folytatott bűnperek feltárták a módszereket, amelyekkel a magyar és a bolgár reakciók és az angol-amerikai imperialisták próbálkoznak, a népi demokratikus rendszer felszámolása és annak érdekében, hogy Magyarországon és Bulgáriában visszaállítsák a burzsoázia és a földesurak hatalmát és ezeket az országokat az imperialista hatalmak gyarmataivá változtassák. Az angol-amerikai imperialisták sötét összeesküvő terveinek végrehajtásaként egy alkalommal Titó és Rankovics áruló fasiszta Gestapo klikkje lépett fel.

A népi demokratikus országokban — folytatja Baranov — nem kellett a kizsákmányolókat tömeges fegyveres elnyomásához folyamodni, mint ez a Szovjetunióban történt. Ez azonban egyáltalán nem jelenti azt, hogy a proletárdiktatúra osztályharcát a népi demokráciák között elvi különbség állana fenn a proletárdiktatúra szovjet formájában és népi demokratikus formájában. A dolog lényege a nemzetközi és a belső körülmények különbségében rejlik, amelyek között a proletárdiktatúra e két formája keletkezett és fejlődik.

Baranov részletesen vizsgálja a proletárdiktatúrának a második funkcióját, amelyet a népi demokratikus rendszer teljesít: a munkásosztály szövetségének megszilárdítását a város és a falu dolgozó tömegeivel és a szocializmus építésére. Megjegyzi, hogy a népi demokratikus országokban a város és a falu dolgozó tömegei iránt folytatott politika arról is tanuskodik, hogy sikeresen megvalósultak Lenin és Sztálin eszméi a munkásosztály és a parasztság közötti osztályszövetség különleges formájáról.

A népi demokratikus rendszer megvalósítja a proletárdiktatúra harmadik alapvető funkcióját is: a munkásosztály hatalmát a szocializmus felépítésére használja fel.

Baranov kiemeli, hogy az a konkrét út, amelyen a népi demokratikus országok a szocializmus alapjainak lerakása terén haladnak, minden lényeges vonatkozásában megőrzi a Szovjetunióban megvalósult új gazdasági politika vonásait.

Az a tény, hogy a népi demokratikus országok a győztes szocializmus országának tapasztalatait felhasználják és támogatást élvezik, hogy ezeknek az országoknak nem egyedül állva kell építeniük a szocializmust, mint a Szovjetunió népeinek, meghatározza azoknak a feltételeknek alapvető és döntő jellegét, amelyek között a népi demokráciák keletkeztek és fejlődnek.

A nagy Sztálin kezdeményezésére a Szovjetunió és a népi demokratikus országok között a kölcsönös gazdasági kapcsolatoknak olyan rendszere jött létre, amely biztosítja a baráti együttműködést, a gazdasági tervek baráti összeegyeztetését.

Baranov a továbbiakban rámutat arra, hogy a Kínai Népköztársaság megalakulása történelmi jelentőségű esemény, amely aláírta az imperializmus ázsiai pilléreit. A cikkről idézi Mao-Ce-Tung szavait, amelyekben megjelölte a kínai forradalom győzelmét biztosító három alapfeltételt: „a párt, amely fegyelmzett, amelyet Marx, Engels, Lenin és Sztálin elmélete fegyverzett fel, amely el az önkritika módszerével és szoros kapcsolatokat tart fenn a tömegekkel, a hadsereg, amelyet ez a párt vezet, a társadalom különböző forradalmi rétegeinek és csoportjainak egységes frontja, amelyet ez a párt vezet”.

Baranov cikke befejező részében rámutat, hogy a népi demokratikus rendszer a proletárdiktatúra funkcióit csupán az a feltétellel teljesítheti, ha fenntartja és megszilárdítja a barátságot a Szovjetunióval, a szocializmus és a demokrácia egész táborával. Mindennezü eléréséértől a feltételtől elkerülhetetlenül az imperializmus táborába vezet. Ezt szemléltetően mutatja Jugoszlávia példája, ahol Titó és Rankovics burzsoanacionalista, fasiszta Gestapo klikkje átszökte az imperializmus táborába, a fasiszta táborába, elárulta a jugoszláv népet az angol-amerikai imperialistáknak.

A Szovjetunió szerepét mélyen megértve a népi demokráciák kormányai és közéleti szervezetei mindenképpen erősítik a barátságot és az együttműködést a Szovjetunióval, a szocializmus és a demokrácia egész táborával. Ez a legszilárdabb biztosítéka a népi demokratikus országok fejlődésének a szocializmus útján.

Sztálin

az első ötéves terv eredményeiről

Az első ötéves terv eredményeit mellátó beszédében — 1933 január 7-én — Sztálin rámutatott arra, hogy a szovjet nép ez időszak alatt mind az ipar, mind a mezőgazdaság területén páratlan sikereket ért el.

„Nem volt vas- és fémiparunk — mondotta — az ország iparosításának ez az alapja. Ma van vas- és fémiparunk.

Nem volt traktoriparunk. Ma van.

Nem volt autómobiliparunk. Ma van.

Nem gyártottunk szerszámgépeket. Ma gyártunk.

Nem volt komoly és modern vegyiparunk. Ma van.

Nem volt ipari, komoly iparunk modern mezőgazdasági gépek gyártására. Ma van.

Nem volt repülőgépiparunk. Ma van.”

A továbbiakban Sztálin rámutatott azokra az eredményekre, amelyekkel a szovjet állam a vilámmosenergia-, kőolaj-, és széntermelés területén elért.

„Egyetlen egy szén- és fémkohászati bázisunk volt — Ukrajnában — mondotta — azal is nehezen bírtuk meg. Elértük azt, hogy nemcsak ezt a bázist emeltük magasabb színvonalra, hanem még egy új szén- és fémkohászati bázist termeltünk — Keleten, melyre országunk büszke lehet.”

Részletesen elemezte a textilipar és egész sor más új iparág fejlődését, majd így folytatta:

„Mindazt az eredményezte, hogy országunk agrárországból ipari országgá lett, mivel az ipari termelés részaránya a mezőgazdaság termelésével szemben, mely az öt éves terv elején (1928-ban) 48 százalékot tett ki, az öt éves terv negyedik évének

végére (1932) 70 százalékra emelkedett.”

Sztálin, beszédének az öt éves terv mezőgazdasági vonatkozását tárgyaló részében megvilágította az e területen elért hatalmas sikereket. A Bolsevik Pár, rövid három év alatt több mint 200 ezer kolhoz és ötezer állami gazdaságot (szovhoz) szervezett. A bevetett terület nagysága négy év alatt 32 millió holddal emelkedett. Ez lehetővé tette, hogy 9-10 millió tonna piacra kerülő gabona helyett az öt éves terv végére az ország évenként 20-23 millió tonna gabonát kárpótoljon.

Összefoglalva az öt éves terv végrehajtásának eredményeit az ipar és mezőgazdaság területén, valamint a dolgozók életkörülményeinek javítása és az áruforgalom fejlesztése terén, Sztálin kifejtette, mely alapvető erők biztosították a szovjet nép és állam számára a történelmi győzelem kivívását.

„Ez az erő mindenekelőtt a munkások és kolhozparasztok milliós tömegek aktivitása és önfeláldozása, lelkesedése és kezdeményezése, azoké a munkásoké és kolhozparasztoké, akik a mérnökökkel és technikusokkal egyetemben kolosszális energiát fejtettek ki a szocialista verseny, és a rohammunka-rendszer ki fejlesztése érdekében.”

Ez az erő, másodsor a Párt és a kormány biztosított vezetése, amely a tömegeket erre az előnyömlésre felhívta és a célhoz vezető úton minden néven nevezendő akadályt legyőzött.

Ez az erő végül a gazdaság szovjet rendszerének különös előnye és fölénye, amely magában hordja a minden akadály legyőzésére szükséges kolosszális lehetőségeket.”

Jó eredményekkel zárták számadásukat a megyei termelőszövetkezeti csoportok

Az 1948 őszén alakult 29 hajdúmegyei termelőszövetkezeti csoport első gazdasági évének felülvizsgálata a közelmúltban befejeződött. Az első gazdasági évet a hajdúmegyei „Vörös csillag” csoport zárta a legjobb eredményrel. Egy munkaecsészre 23 forint esett. Bősözörmény után a Debreceni Elepi „Lenin”, a hajdúszoboszlói „Kossuth”, a debreceni Rákosi-telepi „Dózsa”, a hajdúszörményi „Ságyári”, a hajdúszóváti „Új kenyér” és a hajdúdorogi „Rákosi” termelőszövetkezeti csoportok következnek, melyek munkaecsész szintén 20 forint feletti volt. Voltak szövetkezeti tagok, akiknek családja szorgalmas munkával hét-nyolcezer forintot is megkeresett.

Hatalmas jelentőségű esemény ez az elszámolás, mert még előbbben vetíti elének a múlt kizsákmányolásától terhes életét. A szövetkezeti tagok nagyrésze ugyanis újgazda, akik a Horthy-fasiszmus idején mint napszámosok, vagy mint konvenciók cselédek sínylöltek. Akkori keresetük a cséplés során, látástól vakulásig tartó munka után két vagy három hétig tartott csupán 24 kiló búza volt. — A most elért első szövetkezeti gazdasági év a hajdúszoboszlói munkásoké, akik a szövetkezeti munkálkodás eddig még soha nem látott előnyeit. A tagok általában 32-35 kiló búzát kerestek és nem két vagy három hétig tartott ez a munka, hanem becsületes megélhetést nyújtó munkában tölthették az egész esztendőket.

A felülvizsgálás bebizonyította, hogy termelőcsoportok eredményei átlagtermést véve alapul, magasabbak voltak a szomszédos közép- és kisparasztok eredményeinél, akik még egyéni gazdálko-

dással művelték földjüket. Különösen ott volt jó az eredmény, ahol jól működött az üzemi pártszervezet, mert ott minden felmerülő problémát helyesen oldották meg és termelési eredményük is jobb volt a mostoha időjárási viszonyok ellenére. Eppen ezért a jövőben még jobban megerősítik a csoportot ideológiailag, hogy a munka termeléken, ebből és eredményesebb legyen.

A felülvizsgálat után gyakorolt egészségügyi önkritika rávezette a tagságot a hiányosságok megszüntetésére, a helyes munkamegtervezésre, a brigádok és munkacsoportok felállítására és a munkafegyelm helyreállítására.

Az általánosságban jól végzett szövetkezeti munka nagy kitüntetéssel volt a termelőszövetkezetek további fejlődésére. Ennek tulajdonítható, hogy a termelőcsoportok száma már 76-ra emelkedett. 2551 termelőszövetkezeti tag 24.692 katasztrális holdon kezdte meg őz szel a kollektív közös gazdálkodást, mert belátta, hogy ez a nagy üzemi gazdálkodás a fejlődés útja.

A népi demokratikus kormányzat, a Magyar Dolgozók Pártja eddig is minden támogatást megadott a szövetkezeteknek. Az elmúlt gazdasági évben is 2.263.000 forintot adott kézpénzhitelben, amelynek kb. 30 százalékát már az első gazdasági év terméseredményeiből visszafizette a szövetkezeti tagság.

LENGYEL ZENEI HÉT A MAGYAR RÁDIÓBAN

A lengyel-magyar rádióegyezmény értelmében 8-15 között a budapesti rádió lengyel, a lengyel rádióállomások pedig magyar zenét, hetet rendeznek. Az ünnepi hét budapesti vendége Czeglőz Fitolberg, a világhírű lengyel karmester és Czayna Baeowicz hegedűművész zenésze lesz.

Jáság

A kisfiam sáines ceruzákkal rajzolgatott. Nyugtalan volt, feszülten gondolkodott valamin. Aztán felemelte fejét, rámnézett és hirtelen könnyek bugygyantak ki szeméből. Legördült arán és a sáines ceruzákkal bemaszatolt ujjaira polyogtak. A sárastól szakadozottan lélegzett.

— Apu — kérdezte suttogva — miért nem találták ki az emberek az orvosságot a halál ellen? Hogy megnyugtassam, elmesélem neki egy történetet:

Sebalin, a repülő ellévedt a ködben. A meteorológiai állomás hírdetményben adta tudtúl, hogy súlyos trópusi légtömegek közelednek Európa felé. Tél volt. Bár hó sehol sem feküdt, a száraz levelek zizegése a jég merev recsegését idézte elő a kikötőváros lakóiban. Ez a tél hangja volt.

Alatta, a Karadaga szakadéka és repedezett csúcsait a köd láthatatlanná tette az ormokat, teljes erővel a gránitfalakba ütközött és hatalmas, fehér folyamként gomolygott az ég felé. E köd oszlop körül keringett Sebalin gépével.

Egy kisfiú feküdt a repülőgép fulkéjében. Mellette anyja ült és Sebalin, ha ránézett, mindig a szája mellett húzódtó, mély redőket látta. A kisfiú halálán volt.

Sebalin a sztyeppéről repült a parti város körhaza felé. Három órával eszelőtt, amikor a fiúcskát a kabinba tették, az égen egyetlen felhő sem volt és a bogáncsbokrokon ökönyűal csillogott. Semmi sem jelezte a közelgő ködöt.

Sebalin tudta, hogyha sikerülne is két-három óra alatt földet érnie, bizonyára késő volna már — a gyermeket nem lehetne megmenteni. Egyetlen világos pont sem mutatkozott a sűrű ködben.

Sebalin hirtelen árnyékot pillantott meg maga alatt: egy óriási madár árnyéka. Repülőgép! Sebalin a gépével a magasba tört.

— Sűrűtés! — ordította a fülebe a gépész. — Végre intézkedtek!

Sebalin bölintott. A szembejövő repülő csúszó szárnyai tovasuhanak. Sebalin megismerte Stavridi gépét.

Stavridi átrepült a ködön és villámospor széles sávjaait szórta maga mögött. A por a köd részecskéit magához vonzotta és heves esővé változtatta. Az első részutas esősejpek máris a kabinablakon koppantak. A köd a mély szakadékokba hullott. Karadaga nedves bordái már ragyogtak a szikrázó naphoz és Sebalin megpillantotta maga alatt az esőzaltta földet. Csillogása vakította a szemét. Bátorosan siklott le. A repülőgépből egyenesen a körhaza vittek a kisfiút.

Sebalin lassan kimászott a gépből. Nem csodálkozott azon sem, hogy Stavridi felszállt. Tudta jól, hogy a köd szétszórása bonyolult és költséges vállalkozás volt, mégsem csodálkozott mindenen: a gyermek élete a legbecesebb. Ki lehet ez a fiú? — gondolta Sebalin. Amikor a felszállásra megkapta a parancsot ez nem is jutott eszébe...

Este rendkívüli kiadások közzéttek, hogy Sebalin repülő egy héteves fiúcskát súlyos agyrázkórással a városba szállított. Az orvosok csaknem reménytelennek tartották a gyermek állapotát, mégis lehetségesnek tartották, hogy tökéletes csend és nyugalom mellett meggyógyulhat.

Egy órával a különkiadások megjelenése után az utcákon kiragasztották a városi szovjet rendeletét, mellyel a lakosságot a lehető legnagyobb csendre szólították fel. A rendőrszolgálat minden közlekedést leállított a körház közelében. Ezek az intézkedések azonban látszólag nem

bizonyítottak. A város minden partjának is, visszafajította a légzetét. A város külső kerületeiben óvatosan gördültek az autók. Bezetők, akik megszokták, hogy a dudát bömböltessek, néman kuporogtak az ülés homályában.

Minden dühük egy tuzi ellen fordult, amelyet „kavészakéknak” hívtak. Ennek a kocsinak a kipuffogója egyszerre csak fülkeitően elkezdett lármázni. A sofförök öklüket rázták feléje és mérgesen suttogták:

— Hogy a pokol nyelne el, te ördögfaszék! A hangszórókat kikapcsolták, a rikkancsok nem ordítottak. Iskolásgyermekből csoportok alakultak a csend közösiségére. Ezeknek a csoportoknak alig akadt dolguk. A csöndet semmi sem zavarta, ha csak nem számítottuk egy lámpatisztító jelentésként.

Ment az utcán és egy dall dudolt, mert a kikötőváros szeretett énekelni és nevelni.

Az iskolásgyermekek feltartóztatták az öreget. A halk megbeszélés nem tartott soká. Utána a lámpatisztító a kikötőlépcsőre ült nyugovóra a csizmáit és lábujjhegyen ment haza várószobái lakásába. Újjával befenyegelt az egyik mellékutca és rápiszegett a járókelőkre. Otthon a macskát bezárta a kamrába, hogy ne nyávoogjon, elővette zsebéből régi óráját — egy vastag krumplics — figyelte hangos ketyegését, majd letette az asztalra, betakarta egy párnával és megfenyegette az öklével.

Később még sokáig tárgyalták a part környékén a második esetet. Ez a kikötőben fordult elő.

Egyik gözös, „A tenger nap-számosa” hullámlémez-rakományával közeledett a város felé, melynek körházában a kisfiú feküdt. Tíz mérfölddel a város előtt szikratáviratot kapott a gözös a kikötőfelügyelőtől. A távirat közölte, hogy a hullámbádog kirakása a kikötőben bizonytalan ideig tilos. Két mérfölddel a város előtt a második szikratáviratot is megkapta a gözös. Ez megtiltotta, hogy befutáskor bűgjanak a szirénák.

A behajózásnál egy mentőcsónak tartott. „A tenger nap-számosa felé. A kikötőfelügyelő szállt fel a hajóra és egyenesen a kapitány fülkéjébe ment. Amikor elhagyta azt, a matrózok ezt hallották: „Körházunk közelében a tengerpartnál fekszik...” „A „Napszámos” kapitánya a parasznoi hidra lépett és kurtán meghagyta, hogy tartanak a rév felé és vessenek horgonyt. Majd mindenkit összehívott a

fedélzetre és felolvasta a kisfiú esetéről szóló újsághírt.

— Remélem, belátjátok, hogy a városban nem szabad lármázni — mondta — Nem csaphatunk sojt a kirakodással. Várnunk kell!

A gyermek betegségének harmadnapján új próbát kellett kiállnia a városnak. A kikötő ár-bócán viharjelzés lengett. A vihar a tenger felől jött dühörögve mint a gyorsvonatok szárai, vihar, amilyen mindig felhőtlen éjjel mellett szokott jámadni. És mint egy előhírnök, az eget szinte elviselhetetlen, jejes, éles kékség ragyogta be. Megjelent a városi szovjet különkiadása. Ebben hírt adtak a lakosságnak, hogy kiküszöböltek az elemek tombolását és zaját. Ivanov, a felhaló vezetésével most fejezik be egy készülék felállítását, mely elszigeteli a külső zajt a szobáktól.

A vihart éjjel körül várták. És ugyanakkor kellett bekapcsolni a „csendjuggony”-nek nevezett készüléket. Gyorsan és hangtalanul dolgoztak a körházban a technikusok, az idő sürgett. A szél már magas és állat-szó felhőjösszárnyokot kergetett a város felett. A vihar közeledett. Az első szélrohamok végigsöpörték a tereket és a falakon hegyekbe hordták a száraz őszi leveleket.

A kisfiúnál ezen az éjszakán kellett a Krisisnek bekövetkeznie. És ezen az éjszakán tört ki a vihar. Vad csapásokkal támadt a partnak, tajtékosva, hullámok rákadt zúgolódásával és alatt sírályok vijjogásával. A föld megremegett.

Néhány perccel az első szélroham előtt Ivanov bekapcsolta a „csendjuggonyt”. Megengedték neki, hogy belépjen a terembe, ahol a kisfiú feküdt, hogy ellenőrizze a készülék hatását. A csend itt benn olyan tökéletes volt, hogy világosan hallotta a levegő sipolását a tüdejében. Belépett a néma terembe, amelyet a lámpák tónpa fénye öntött el. Itt a vihar csak a padló halk remegésén érződött, amit a közeli hullámerés okozott.

A kisfiú elnyitott szájjal feküdt és mosolygott álomban. Ivanov figyelte a nyugodt, könnyű lélegzetvételét. Megfeledezett a „csendjuggonyról”, nem látta az orvost és nem látta a fehércsipes fiatalasszonyt, a gyermek anyját, aki a gyermek ágya szélén ült. Ivanov csak később eszmélt rá, hogy — és akkor is csak egy pillanatra — meghökkenették a szemében csillogó könnyek, a könnyek, melyek lassan ölébe hullottak.

Az asszony felemelte fejét, felállt és Ivanovhoz lépett.

— Elni fog — mondta és hirtelen elmosolyodott.

— Ön nagy ember — folytatta az asszony. Hogyan haláljam meg Önnek?

— Semmi az egész — felelt Ivanov zavartan. — Nagy időket élünk és én csak olyan vagyok, mint minden más dolgozója ennek az országnak. Semmivel sem nagyobb. Boldog?

— Az vagyok. — Látja, — mondta a felhaló — boldoggá tenni, ez a legnagyobb feladat. Ezt a feladatot valósítja meg a mi országunk. Ne nekem köszönje.

Félóra múlva a városban már tudták, hogy a fiúcska már meggyógyult. A rádió a vihart túlharsogva kiáltotta ezt a hírt az éjszakába, át a tengereken, az ország legtávolabbi sarkaiba.

A csendrendeletet felfüggesztették.

A városban ünnepséget rendeztek. Teljes szélcsend voltotta fel a vihart.

Este egy angol hajó futott be a kikötőbe. Legénysége csodálkozva pillantotta meg az ünnepelő városot, olyan volt, mint tüzes zuhatag, mely a hegyekből a hangtalan tengerbe hullik. — Udváriasan érdeklődtek a kikötőfelügyelőnél, mi történt itt. Az rövid és szakszerű felvilágosítást adott.

Ezidőtájt hagyta el a házat Sebalin, a repülő. Messzi, a hegyek ténis is érvényesíti az önkéntesség csökkentés elvét. Ezért sokkal gondosabban ellenőrizi a felhasználó anyagot és ahol csak lehet, tartós és könnyebben beszerezhető anyagokkal helyettesíti a drága építőanyagot. Most rendszerezik a típusparketett, szabványosítják a fedél- és szigetelés lemezeket, festék- és kenceféléket. A csak import útján, nehezen és drágán beszerezhető nyersanyagok jelentős részét, olcsó, itthon is előállítható anyagokkal pótolják. A tállványokat pl. összeszerelhetők fémállványokkal helyettesítik.

A ház kertjében egy asszony jött Sebalinnal szemben. A kisfiú anyja volt; eljött hogy közölnet mondjon gyermeke megmentéséért a repülőnek.

Az utcai lámpa és a derengő éjszaka fényeinél Sebalin meglepődve látta arcának sápadtságát és üde szépségét. Az asszony állította a repülő, megcsókolta és Sebalin tisztá, metsző, hűvösséget érzett az ajkán, mintha der hullott volna rá. Kéz a kézben mint két gyermek, mentek le a városba és látták az angol gözös izótlámpáinak rövid fellobbanását. Sebalin megállt. Felismerte a morsejeleket és hangosan olvasta az angolok üzenetét:

„A szovjet hajó legénységének! Üdvözlünk benneteket és szerkeszenen irigylünk nagyszerű hazátokért!”

Kisfiám abbahagyta a rajzolgatást. Könnyei már jelszavadtak csak a szempillái csillogtak még nedvesen. Főnevelett és ezt kérdezte:

— És kicsoda gyerek volt ez? Olyan mint én?

— Hát persze, hogy olyan! — feleltem — Szovjet gyerek! Egy a sokmillió közül...

PAUSZTOVSZKIJ
Fordította: Kardoss Tilda

11 hónap alatt 283.7 milliós megtakarítás!

A sztálini munkaversenyben dolgozók munkarendje az újító mozgalom terén is megnyilvánult. A novemberben benyújtott és elfogadott újítások várható gazdasági eredménye, 41.1 millió forint megtakarítás népgazdaságunk részére. Az elmúlt év 11 hónapjának újításaiól elkészített kimutatás szerint december 1-ig 183.7 millió forintot takarítottak meg újítóink népgazdaságunk számára.

Építőiparunk 600 millió téglát használ fel az idén

Az ötéves terv első esztendőjében felhasználandó építőanyag mennyisége jelentősen túlszárnyalja a hároméves terv utolsó évében feldolgozott mennyiséget. A múlt évi 14 ezer vagon helyett 25 ezer vagon cementet, 400 millió helyett 600 millió darab különböző méretű téglát használnak fel 1950-ben. — A mész, kavics- és a betonvasz, szükséglet megkettőzött. — Utóbbi időben 14 ezer tonnát használnak fel. Ez évben az építési bádóg szükséglet egyharmada már hazai alumíniumból fedezik. Az újonnan épülő lakásokban a konyhák már mind mozaikpadlóval kapnak. Az építésiügyi minisztérium az anyaggazdálkodás területén is érvényesíti az önkéntesség csökkentés elvét. Ezért sokkal gondosabban ellenőrizi a felhasználó anyagot és ahol csak lehet, tartós és könnyebben beszerezhető anyagokkal helyettesíti a drága építőanyagot. Most rendszerezik a típusparketett, szabványosítják a fedél- és szigetelés lemezeket, festék- és kenceféléket. A csak import útján, nehezen és drágán beszerezhető nyersanyagok jelentős részét, olcsó, itthon is előállítható anyagokkal pótolják. A tállványokat pl. összeszerelhetők fémállványokkal helyettesítik.

40 százalékkal több mozdonyt készít a Láng-gyár

Az ötéves terv során a Lánggyárat is profilizozták. A hároméves terv alatt kb. 20 féle cikket készítettek. A jövőben ez a gyár mindössze háromféle géptípust gyárt. Az új forgácsoló gépek, amelyeket az üzem az ötéves terv során szerez be, már mindegyik főtárgyára készülnék, így az üzem dolgozóit közül fokozatosan egyre többen térhetnek át a sztáhanovista munkamódszerekre. Az üzem dolgozóit eddig a lokomobil kazánokat szegesséssel állították össze. Ezentúl hegesztik a kazánlemezeket. Az új munkamódszer segítségével 40 százalékkal több kazán készül. Az üzem dolgozóit több jelentős újítással járulnak hozzá az ötéves terv sikeréhez. Az 50 lóerős lokomobil csöveit eddig három részből szegessék össze. Gőzműny Dezső újítása nyomán ezentúl egy lemezről készülnek, ami évi 136.000 forint megtakarítást jelent. Bódi Gáspár hegesztő újítását szintén az ötéves terv első évében vezetik be. Ennek alapján ívfényt használnak a motorállványok hegesztésére. Ezzel évi 50.000 forintot takarítanak meg.

Olvasókörök Hajdúdorogon

Megszerezte olvasókörökön tanulmányozza dolgozó parasztaink a Sztálin generalisizmus elvéről szóló könyveket és kiadványokat, emellett napirenden tartva az aktuális politikai eseményeket. Hajdúdorogon eddig csak öt helyen működött olvasókör, de a nagy érdeklődésre való tekintettel, az olvasókörök számát kettővel hárta felemelték.

Szaktgimnáziumaink hatalmas fejlődése

Jelenleg 27 vas, fém, gépipari, építőipari, vegyipari, villamosipari és textilipari tagozattal rendelkező gimnáziumunkban 6000 diák tanul. Ezt a létszámot az ötéves terv végére fokozatosan 17.500-ra emelik. Hat új 8 termes ipari gimnázium épül, ugyanakkor a meglévő épületek belső átalakításával és helyreállításával újabb ipari gimnáziumokban indul majd meg a tanítás. A tanterem száma öt év alatt 191-re emelkedik.

Az új mezőgazdasági gimnáziumok az ötéves terv folyamán a Szovjetunió példái nyomán jelentős szerepet játszanak majd. Jelenleg 49 mezőgazdasági gimnázium működik 154 osztállyal, 4500 tanulóval, 315 tanerővel. Az ötéves terv végére 60 mezőgazdasági gimnáziumunk lesz a jelenlegi tanulólétszám háromszo-

rosára növekszik és 350 osztályban 650-700 tanerő oktatja majd a diákokat. A mezőgazdasági gimnáziumok építkezéseire az ötéves terv folyamán 16.500.000 felszerelésre 2.500.000 forintot fordítanak. A tervben szerepel öt korszerű nyolcosztályos mezőgazdasági gimnázium felépítése. 16 helyen 3-6 tanterem hozzáépítésével növekszik a gimnáziumok befogadó képessége. Gyárapodik az ördög gazdasági, tejsipari és növénytermesztési tagozatok tantermeinek száma is és a kertészeti tagozatokat új üveg és melegházakhoz juttatják.

65 közgazdasági gimnáziumban az 1949-50-es iskolai évben 15.224 hallgató tanul. Az ötéves terv során a közgazdasági gimnáziumokban tervébenként ezerrel növekszik a tanulók szá-

ma és a terv befejezésekor 20 ezer tanuló jár majd ezekbe az iskolákba. A jelen iskolai évben 30 irodai szakkisiskolában 2357 tanuló jár. Az ötéves terv folyamán a tanulók létszáma tervébenként 5500-al emelkedik. Így az ötéves terv végén 5 ezren tanulnak majd az irodai szakkisiskolákban.

Az idei iskolai évben 48 pedagógiai gimnázium működik. A pedagógiai középiskolák sikeresen befejezők az általános iskolák alsó tagozataiban tanítanak, az ötéves terv végére 339 osztályban 12.500 pedagógust képeznek ki. Minden pedagógiai gimnázium, tanító és tanítónői tagozata mellett négyosztályos, alsó és négyosztályos felsőtagozatú általános gyakorlati iskolát is felállítanak.

Újabb 20 Sztalinyec traktort kap a megye a Szovjetunióból

Néhány hónappal ezelőtt érkeztek meg az első Sztalinyec traktorkaravánok. Lázás izgalom fűtötte a pusztán lakókat.

— Vajjon hogyan dolgoznak ezek a gépsodák? Ezek a hernyótalpon dűbörgő óriások.

— Olyan, mint egy nagy tank — mondják egyesek.

— De nem rombol, hanem épít — tették hozzá mások.

— És a gépek megkezdtek munkájukat a földeken és nyomokban bizakodás költözött minden ember lelkébe. Kőnyebb lesz a munka, jobb az élet.

A gépek a szocializmust építik a pusztán.

Már 22-re emelkedett a Sztalinyec traktorok száma a Hortobágyon, nemcsak az ország, hanem egész Európa legnagyobb állami gazdaságában. A Szovjetunió megmutatta, hogy segítségére siet a

szocializmust építő magyar népnek. Most újabb segítséget kapott az ország. 20 újabb hatalmas Sztalinyec hernyótalpas traktor érkezett meg Magyarországra, melyeket hajdúmezei géppálmások között osztanak szét.

Debrecen, Hajdúszoboszló, Püspökladány, Vámospércs, Hajdúsámson, Tiszacsege, Hajdúböszörmény kaptak az új traktorokból és a községek dolgozó parasztsága háttartalan lelkesedéssel fogadta a Szovjetunió barátságának és segítségének ezt az újabb nagyszerű meggyívánulását.

A községek dolgozói megfogadták, hogy becsülettel munkával vállalják a Sztalinyec traktorokkal még intenzívebb munkát fejtenek ki a szocializmus építése érdekében.

Tavasznak munkába állanak és győznek az új Sztalinyec.

SZÍNHÁZ

Szombaton este fél 8 órakor Film. csillag c. zenés vígjáték kerül színpadra Csokonai-bériet és Z. szelvénybélietben. Vasárnap délután és este Falusi borbély vígjáték. Kocsanya Mihály házassága. Baráti nepek táncos és dalai van a Csokonai Színház műsorán.

MUSOR

Szombaton du. 5-kor: Tartuffe. — (Minden jegy elkelt).

Szombaton este fél 8-kor: Filmcsillag. Csokonai-bériet és Z. szelvénybéli. Vasárnap du. fél 8-kor: Falusi borbély. Püspökladányi és Z. szelvénybéli. Vasárnap este fél 8-kor: Falusi borbély. Sztaniszlavszkij bér. és Z. szelvénybéli.

Társínház Berettyóújfaluban. A Csokonai Színház társulatja tegnap Berettyóújfaluban a „Filmcsillag” című szovjet zenés vígjátékot mutatta be, hatalmas közönségsiker mellett.

Bugrás a „Tavaszi hangok”-ban. Zenthe Ferenc „Táboros” miatt nem vállalhatta el a közönség Strauss-érot szerepét, a „Tavaszi hangok” csehörtök esti előadásán. Helyette Boross János ugrott be szerepébe és sikerrel fennakadás nélkül játszotta végig a darabot.

Hírek

— Éjjeli szolgálatos gyógyszer-tárolók: „Arany Egyszervű” Kossuth utca 8. „Rákóczi” Miklós-utca 55. „Árpád Fejedelm” Jánosi-utca 14.

— Várható időjárás: Méréseket délnyugati, nyugati szél, változó felhőzet, többfelé kisebb havazás, havaseső, és éjszakai fagy, reggel helyenként köd, a nappali hőmérséklet olvadáspont felett.

RÁDIÓMUSOR. Szombat, Kossuth. rádió. — 7.20: Hangnemek. — 7.45: Népdal feldolgozások. — 11.30: Új lemezeinkből. 12.15: Surányi Rudolf és cigányzenekara. 13: Linczyk László együttese. 14.15: Ravel. La valse. 14.50: Magyar Muzsika. 15: Hangnemek. 15.30: Glinka: Sextett. 16: Rádióiskola. 17.10: Tanczene. 17.40: Szovjet napok — szovjet emberek. 17.50: Termelési híradó. 18.05: Falurádió. 19: A francia operett. 21: Vidám zenés hétvége. — 22.20: Tanc estély. — Petőfi-rádió. 8.30: Szórakoztató zené. 9: Orosz muzsika. 9.45 Görög gyermek-műsora. 10.15: Délelőti hangverseny. 11: Könyvi dallamok. 15: Tarka muzsika. 16: Közvetlen a Nemzeti Színházból: Baldogás. 18.45: Sziv küldi szívnek szívén. 19: Költészet és zené. 20: Szépirodalmi muzsika. 21: Műveltség és sportvilágban? 21.20: Kezdeti lépések. 22: A két úr esztergomi. — Megváltozik a rádió esti műsora. Január 16-tól, hétfőtől több lényegesen változtat vezet be a Kossuth és a Petőfi-rádió. A korai esti órákban is adnak tánczenét és a sportműsort kibővítik.

— Hirdetmény. Az utca- és házszámok tükrös felkérte úgy a háztulajdonosokat mint a házigazdákat és házfelügyelőket, hogy az utcajárdájukat reggel legkésőbb fél 8 órára takarítsák le és homokolják fel. Utca- és házszámok tükrös felkérését szigorúan ellenőrzik. Ha nem tesznek eleget a felhívásnak azt jelentésér a tükrös felkérés. — Házszámok és utcabizalmi értekezlet, mely f. hó 8-ára volt hirdetve emarad és f. hó 15. napján lesz megtartva.

— Református Istentiszteletek 1950. Január 8-án. Nagytisztaság 8 ó: Szechenyi L. 10 ó: Ferenczy K. du. 6 ó: dr. Ferenczy K. este 7 ó: Szechenyi L. Kötetmunka de 9 ó: Szabó L. A. 11 ó: Birinyi J. du 5 ó. Péter János (Urvaszorosztás), Kossuth u. de 10 ó: Török T. du. 4 ó: Birinyi J. Károlyi G. tér de 9 ó: Berényi J. du 5 ó: Evangelizáció. Iskolai de 9 ó: dr. Farkas P. Árpád tér de 9 ó: dr. Hegyvári Kiss G. du 6 ó: Barra Z. Homokkert de 10 ó: Kovács J. du 5 ó: Kovács J. Szabadság-telep 10 ó: Kürthy K. du Szabadság-telep 10 ó: Szabó B. du 6 ó: Evangelizáció Sípok K. Kerékes-telep de 10 ó: Madarász J. du 5 ó: teológus. Egyetemi templom de 11 ó: E. Kovács J. du 4 ó: Daniló S. Szechenyi-teret de 10 ó: dr. Kalmár L. du 6 ó: Tamás F. Klinikák 6 s körház: Konecz és Pógor. Augustus de egynek. Jég de 10 ó: Konecz Z. Fogház de 10 ó: Magyar B. Szoboszlai u. du 3 ó: Zs. rosz J. Tégeldert de 10 ó: Zs. rosz J. Nyulás de 9 ó: Molnár Gy. Szikrá de fél 11 ó: Molnár Gy. — Tanyai istentiszteletek: Pac de 10 ó: Csörög Gy. Perce du 2 ó: Bokor K. Pápó-hegy de 9 ó: Állóhegy de 11 ó: Molnár Gy. Elep I. sz. iskola de 9 ó. Cucca du 2 ó: dr. Kőnyvesy A. Onócd II. Vedreőd de 10 ó: Kuppálhalma du 2 ó: Rápoly A. Pallag de 9 ó: Hadházy A. Fehérvári de 10 ó: Döszög út du 2 ó: Nagy S. Kismacsdu 2 ó: Aeztalos Z. Léti-út du 2 ó: Cs. Kiss A. — Gyermekistentiszteletek: Nagytisztaság de 9 ó: Szechenyi L. Szabadság-telep fél 8 ó: Sipes Lenke, du 3 ó: Ifj. evangélikusok. — F. hó 10-én kedden du. 5 órakor az egyházmegye tanácstermében (Kálvini-ter 17) dr. Ludmány Gyula presbíter előadást tart: „Egyetemes pápáért” címen. Erre az előadásra ezertettel hívja az érdeklődőket a református egyházmegye misszió bizottsága.

Hajdúböszörmény 160 ezreléket ért el a tengeribegyűjtésben. Az egyes községekről a DEFOSZ-ba belutó heti jelentések Hajdúböszörményt emelik ki a tengeribegyűjtési versenyből mint a megye legjobb városát. A böszörményiek a tengeribegyűjtést eddig 160 százalékosan végezték el. A dolgozó parasztság érte el ezt a jó eredményt a kulák rémhírek és mesterkedések ellenére, akik a tengeribegyűjtést háborús rémhírek terjesztésével igyekeztek elszabotálni.

Ha jelölve vagy pontatlan adóval és címmel pályáztál és nyertél, ne várd postán a nyerepénnyet, mert nincs hova küldeni. Pontos címedet legalább utólag add meg.

— 13 új tag a Nyírábrányfalvi TCS-ben. Nagyarányú taggyűlést tartott az elmúlt napokban a nyírábrányfalvi DEFOSZ szervezet. A taggyűlésen a termelőszövetkezeti csoportok fejlődéséről szólt. A tagság körében hatalmas érdeklődés nyilvánult meg az előadottak iránt és rögtön a gyűlés után 13 új tag jelentkezett felvétele a termelőszövetkezeti csoportba.

— Elítélte a bíróság a ladányi malmost. A debreceni megyei bíróság most tárgyalta Gál Bálint, a püspökladányi malmos vezetője és társai bűnügyét. A püspökladányi malomban Gál Bertalan és társai különböző visszaéléseket követtek el az őrlel, tisztviselőkkel stb. terén, emiatt indult meg ellenük az eljárás a közéletág érdekében veszélyeztető cselekményei miatt. A megyei bíróság uszora-egyesbírája több tanút, szakértőt hallgatott ki, majd ítéletet hirdetett: Gál Bertalan 7 hónapi börtönrre, 500 forint pénzbüntetésre, 5 évi jogvesztésre ítélté. Hasznos Imre könyvelő 3 hónapi fogságbüntetését kapott. Nagy Sándor, Nagy András püspökladányi lakosok 400—400 forint pénzbüntetést kaptak. Az ítélethez a felek megnyugodtak, így jögrőseé vált.

— Virtuóból kővel verték agyon legénytársukat. Szilveszterkor, óév utolsó napján G. Fodor Antal 18 éves hajdúdorogi lakost két ismerőse menyasszonya kapuja előtt verbefagyva találta, arcán, mellén súlyos ütések nyomai látszóttak. G. Fodor Antal súlyos sérüléseibe két nap múlva a debreceni klinikán belehalt. A haláleset kapcsán megindult vizsgálat kiderítette, hogy G. Fodor Antalt két legénytárs, Szakál Ferenc 20 és Szakál István 21 éves hajdúdorogi lakos ölte meg. A szilveszteri mulatság után, amikor G. Fodor előbecsúzott menyasszonyától, annak szüleitől, a távozó Fodort megtámadták; először egy hatalmas kővel fejbeütötték, majd bottal verték, lábbal rugdalták. A súlyos sérülések okozták G. Fodor halálát. Szakál Ferencet és Istvánt a rendőrség őrizetbe vette, beszállították a debreceni megyei bíróság fogházába. Halált okozó súlyos testi sérítés miatt indult meg a két Szakál ellen az eljárás, akik azzal védekeztek, hogy ittasak voltak.

Befejezés előtt az ötödik és hatodik bérház a Baranyai úton

A hároméves terv keretében modern, minden kényelemmel ellátott lakásokkal, kétféle bérházak épültek a Baranyai úton. — Négy bérház már elkészült, kettőbe már régén beköltöztek a lakók, a második két bérházban már teljesen befejeződtek a külső és bel-

ső munkák. Az ötödik és hatodik bérház kőműves munkáit is elvégezték, csupán a belső iparos munkák folynak még.

A hat bérház hetvenkét korszerű, egészséges új lakásával teljesen enyhítette a debreceni lakásbiányt.

Orsai csomópont

A Nagy Honvédó Házban hősifejlesztési előadónak meg a filmben: A Miniszter-kormány partizánok legandás harca. Az Orsai vasúttámaszon az Orsai főműhelyben lobban fel a partizánmozgalom lángja és a nemetek a gyűlölt náciakat elemesztő tűzű nő. Mozonyok rebannak fel, német katonaságot, hadianyagot szállító vonatokat oltanak ki, hidak repülnek a levegőbe — Zaslavon mérnök csoportja jól dolgozik, Zaslavon vállalja a némettel cimborálás, az arulás gyanúját — valójában a partizánok vezetője, aki a szovjet emberek hősségével és lelkesedésével viszi a harcot. Hősök a társai is, Puhánok aitt valnak azé, hősök avatja őket egy szö egy név: Sztálin. Sztálin iránti tisztelete, a föld alatt is elvándorló iránti nagy párti tisztelete vezetői a hősöknek, hősöké is munkájuk és fiatal komiszolók kezét. Paratitánul izgalmas a film minden kockája. Nagyszerű felvételek soha nem látott, erős képi adták a levegőbe repülő hidaknak, vonatoknak. De az ezek külső érdekessége művészi és a filmet Kors-Szablin és Fajncim-mer mesteri rendezése és a szereplők tükröletes, emberi játéka avatja. Vládi, Mir Druznjovkov Zaslavon alakjában — élő ember. De a legkisebb epizód, szereplő is feljelenítései alkálitást nyújt, gondolkodjunk az éreg szivattyúház-kezelő alakjára aki hős. Léni hal meg a Csaplo-hóhér karmái között.

A film a legkifőnőbb szovjet filmek közül is kiemelkedik. Megérdemelt sikere van a debreceni mozilátogató közönség körében. (Vigszínház).

Kultúrházat avatott a hajdúböszörményi géppálmás

Hajdúböszörmény fejlődő kulturális életének bizonyítéka, hogy most a géppálmás is felavatta új kultúrházát. Eddig is volt kultúrterme a géppálmás dolgozóinak, de kicsi és alkalmatlan egy fejlődő üzem kulturális életéhez. Ezért a géppálmás dolgozói elhatározták, hogy lehetőleg önmagukból új kultúrházat építenek.

A munkát Sztálin generalisszimusz születésnapjára ajánlották fel és a szép új 250 szennélyt befogadó kultúrterem el is készült. A termet már szép előadás keretében felavatták és a jövő héttől kezdve itt tartják a Szabad Föld Téli Estéket a környéken lakó dolgozó parasztságának.

Új vándortanfolyamok indulnak a megyében

A dolgozó parasztság körében nagy érdeklődést váltottak ki a megyei vándortanfolyamok. — A DEFOSZ elhatározta, hogy a jövő héten újabb kilenc helyen indítja be kéthetes vándortanfolya-

mát. A tanfolyamokon felvilágosító és oktató munka folyik, de megbeszélés a szerződéses termelőkkel kapcsolatban felmerült kérdéseket is.

VASUTAS

Hangverseny

1950. január hó 7-én este (szombaton) félnyolc órai kezdettel az Arany Bika nagytermében a Vasutasok Szakszervezetének Debreceni Üzemi Szervezetei hangversenyt és műsoros előadást rendeznek, utána reggeli tartó táncokkal. Köremködök a debreceni MÁV Főharmadikos Zenekar, a MÁV Műhely férfi dalkara, a Vasutas Szakszervezet Kultúrgárdája és Táncosportja. A terem füve lez. Jegyek elővételben a Vasutas Szakszervezet Üzemi Bizottságánál, Vöröshadreg-útja 18. sz. 1. em. 7. számú szobában. A belépő jegyek árai 2, 3, 4 forint.

Anyakönyv

Születések. Kovács Gyula költő és 8. Olajbó 8. Ilona, Erdélyi Sándor MÁV fűtőházi közevezető. Monostori-pályán 17. László dr. Kása János postatitkár Hatvan u. 1. Csaba, Miltai Sándor MÁV fűtőházi munkás Babits u. 3. Gyula Kereszturi Sándor kerékpártúrós, S. Nagy Antal u. 62. Katalin, Debreceni Mihály NV útor Billegető 390 József Botos Zoltán festő Szabadság útja 17. Zoltán, Kereszturi László koll. altiszt Hatvan u. 6. Margit, Szilágyi Sándor ker. utazó Széchenyi u. 100. Klára, Balik Imre kishűvelő Kigye u. 55. József.

Eljegyzés. Szondi János malmi munkás Szolymai u. 37. és Fige Julianna Kadarec u. 2.

Házasítások: Bőr Jánosné Vass Mária 62 éves Káka u. 12. Hamza Imre 60 éves Apponyi u. 4. Makkai Mária zöldségárus 63 éves Széchenyi u. 6. özv. Fari Lajosné Vida Zsuzsanna 89 éves Szepes u. 3.

— Hirdetmény. Nyomatékosan felhívom a termelési szövetkezeteket, valamint az egyéni gazdálkodókat, hogy a burgonyaprímájuk végét, esetleg alsó oldalát, de semmiesetre sem a prizma gerincét, bontsák ki és vizsgálják meg a burgonyát, hogy nincs-e bemelegedve, nem indult-e rothadásnak. Amennyiben azt tapasztalják, hogy a burgonya rothad, úgy kedvező időjárás esetén olyan helyre szállítsák át (pajta, istálló stb.), ahol azt át lehet válogatni. Abból a prizmából, ahol a burgonya rothad, vetőgumót hagyni nem tanácsos. Az esetben, ha a burgonya nem melegedett be és nem indult rothadásnak, szellőztessék át óvatosan, hogy az meg ne lézson, vagy meg ne lapogjon. Majd a prizma szellőztető nyílását óvatosan, fagymentesen, újból el kell zárni. Elsőfokú közigazgatási hatóság.

ASSZONYHÚSÉG

Megrázó erejű dráma, filmoktatás, minden jelentésben mélyen emberi és minden egyes jelenetében kiemelkedő és keletkezett ösztönös mutat rá a háború borzalmaira, a leszállt dülő kegyetlenségére. De ennek a háborúnak folyója kell. A háborúról, mely az emberiség szabad, boldog életét kéri, a legnagyobb mértékű háborús iszonyat som riaszthat vissza senkit. A Szovjetunió és az oldalon haladt nemzetek beket akarnak de ezt a békét csak a kizsákmányolámentes szabad élet adhatja meg.

Az asszony áll a családok legközelebbjében, és az ember. Az asszony, aki férje halála után helyére lép és a várvatárokon keresztül küzd azért, hogy kiragadjon a faszta pokol tüstölőgéből magát a nap. Harcol, küzd a férfiak oldalán. Hősök halnak meg és újak születnek, szubsztáncot elűzik, elishet de nem békét el, mert hős szellemében küzd szovjet emberek tűzik ki a rennauót fellegvára a csillagkalapácsos, csillagos vörös lobogót.

APOLLO

4-6-8 órakor

Asszonyhúség

VIG FILMSZÍNHÁZ

4-6-8 órakor

Orsai csomópont

METEOR

Fél 4, fél 6, fél 8 órakor

Végzetes éjszaka

Jön! IFJU GARDA Jön!

HÁZTULAJDONOSOK, HÁZFELÜGYELŐK FIGYELMÉBE

A rendőrség felhívja a háztulajdonosok, házfelügyelők figyelmét a járdák tisztántartására és a fagyos részeken haruval vagy homokkal való leoszórására. A fagy beálltával szűkebb életveszélyes a közlekedés a sikos járdán. A súlyos felelősség minden esetben a háztulajdonost és házigazdónok terheli. A rendőrség szigorú ellenőrzést fogantatott és a mulasztásért minden esetben kihatási eljárást fog folytatni a tenő a rendelkezésbe nem tartókkal szemben.

x Gazdálkodók táncvizsgája. Schaff tánciskolájában 14-én szombaton hat óratól. 10-én, kedden gazdálkodók tanfolyama kezdődik.

Bőr Jánosné
Vass Mária
61 éves korában elhunyt. Temetés hétfőn délután 2 órakor lesz a Kőzetemő III. ravatalozóterméből. — Gyászolják: bánatos férje gyermekel, unokái és kiterjedt rokonsága. Lakás: Káza u. 12. sz.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy
Üzv. Tiszay Imréné
Birinyi Mária
63 éves korában hirtelen elhunyt. Temetés hétfőn délután 3 órakor lesz a Kőzetemő III. ravatalozóterméből. Gyászolják: gyermekei, unokái sógorai, unokabátyái és húgai, valamint kiterjedt rokonsága. Lakás: Varga u. 25. (Gyászlap helyett is).

